

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2500 EA Den Haag

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Onze referentie

D2025-005372 /
MINDEF20250040816

*Bij beantwoording, datum,
onze referentie en
onderwerp vermelden.*

Datum 21 november 2025
Betreft Geannoteerde Agenda Raad Buitenlandse Zaken Defensie d.d. 1 december

Geachte voorzitter,

Hierbij ontvangt u de geannoteerde agenda voor de Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) met ministers van Defensie die op 1 december in Brussel plaatsvindt. Op de agenda staan militaire steun aan Oekraïne en defensiegereedheid. Daarnaast zal er een Steering Board plaatsvinden van het European Defence Agency (EDA).

Geannoteerde agenda RBZ Defensie

Militaire steun Oekraïne

Tijdens de RBZ Defensie zal worden gesproken over militaire steun aan Oekraïne. Het kabinet blijft Oekraïne militair, diplomatiek, politiek, financieel en moreel actief en onverminderd steunen in tijden van oorlog, herstel en wederopbouw, zolang als dat nodig is. Nederland zal tijdens de RBZ Defensie benadrukken dat het cruciaal is dat alle EU-lidstaten een substantiële bijdrage leveren aan de ondersteuning van Oekraïne en zo verantwoordelijkheid nemen voor de Europese veiligheid. Daarbij zal Nederland concrete initiatieven voor aanschaf van militair materieel voor Oekraïne benoemen waar andere lidstaten bij aan kunnen sluiten. Het belangrijkste voorbeeld hiervan zijn de contracten die Nederland eerder heeft afgesloten met Oekraïense bedrijven voor de productie van verschillende drones (mede als onderdeel van het Drone Line Initiative).

Daarnaast zal naar verwachting gesproken worden over het initiatief van de Europese Commissie voor herstellingen, gerelateerd aan het inzetten van de bevroren Russische tegoeden ten behoeve van Oekraïne. Het kabinet staat open voor dit initiatief dat in lijn is met de Nederlandse oproep om aanvullende maatregelen op basis van de bevroren tegoeden te verkennen in lijn met de motie Boswijk c.s.¹ Nederland acht het van belang dat de steun zoveel mogelijk aansluit op de noden van Oekraïne, conform de motie Van Campen en Boswijk.² Nederland zal daarom tijdens de RBZ Defensie aangeven dat het van belang is dat zowel militaire als niet-militaire noden van Oekraïne onderdeel zullen zijn van het voorstel van de Commissie.

Defensiegereedheid

Op de agenda van de RBZ Defensie staat ook defensiegereedheid. Er wordt gesproken over de voortgang van de negen overeengekomen *Priority Capability Areas* ('PCA's') binnen de EU. Nederland heeft de coördinerende rol op zich genomen op het PCA drones en counterdrones, samen met

¹ Kamerstuk 21 501-02, nr. 2962

² Kamerstuk 21 501-20, nr. 2279

Letland en Kroatië. Daarnaast speelt Nederland een coördinerende rol binnen het PCA militaire mobiliteit, in samenwerking met Duitsland en België. Tijdens de RBZ Defensie zullen de landen die een leidende rol spelen in de PCA's, een update geven over de voortgang. Nederland zal andere *lead nations* hierbij oproepen om snel voortgang te boeken. Op 16 oktober jl. publiceerde de Commissie een Routekaart inzake defensiegereedheid 2030. Deze Routekaart vormt de implementatie-agenda van het Witboek Europese defensiegereedheid 2030. De Routekaart sluit aan bij de Nederlandse inzet op het gebied van EU veiligheid en defensie en bevat geen nieuwe beleidsvoorstellen, ook niet op het gebied van financiering. Tijdens de RBZ Defensie wordt mogelijk gesproken over de vlaggenschipprojecten die door de Europese Commissie zijn voorgesteld in de Routekaart. De Routekaart stelt vier vlaggenschipprojecten voor: het *European Drone Defence Initiative*, de *Eastern Flank Watch*, het *European Air Shield* en het *European Space Shield*. Verdere uitwerking van deze vlaggenschipprojecten ligt bij de lidstaten. Deze zullen vermoedelijk worden meegenomen in de verschillende PCA-trajecten. Het EDA, de Commissie en andere EU-instellingen spelen hierbij een faciliterende rol. Ook voor deze vlaggenschipprojecten geldt dat de militaire behoeftestelling vanuit de NAVO leidend blijft. EU en NAVO zullen daarom nauw moeten blijven samenwerken bij de verdere uitwerking.

We bevinden ons in een cruciale fase voor Europese defensiesamenwerking. De PCA's spelen hierbij een belangrijke rol. Nederland acht het van belang dat de vlaggenschipprojecten in lijn zijn met de negen PCA's. Daarnaast kijkt Nederland uit naar het wetgevingspakket voor Militaire Mobiliteit. Ook benadrukt Nederland de noodzaak van een snel akkoord op het Defensie Omnibus wetgevingspakket voor een brede vereenvoudiging van EU-wetgeving met het oog op Europese defensiegereedheid 2030.

Nederland is verheugd over het voorlopige akkoord over het Europees Defensie Industrie Programma (EDIP). Hierover is uw Kamer geïnformeerd in het verslag van de afgelopen Raad Buitenlandse Zaken³. Voor Nederland is het cruciaal dat EU-programma's voor de defensie-industrie voldoende mogelijkheden moeten bieden voor samenwerking met de industrie uit belangrijke partnerlanden buiten de EU, met name NAVO-bondgenoten zoals de VS, het VK, Canada en Noorwegen. In dit kader vindt Nederland het ook belangrijk dat er snel een akkoord komt over het verbeteren van de toegang voor industrieën uit Canada en het Verenigd Koninkrijk tot het SAFE-programma.

Militaire mobiliteit

Naar verwachting wordt op 19 november as. het EU Militaire Mobiliteitspakket gepubliceerd en door de Commissie toegelicht tijdens de RBZ Defensie. Dit pakket zal uit drie delen bestaan: 1) een gezamenlijke mededeling van de Europese Commissie en de Hoge Vertegenwoordiger, 2) een verordening gericht op de harmonisatie van administratieve lasten, en 3) gerichte aanpassingen van bestaande wet- en regelgeving. De gezamenlijke mededeling vervangt de eerdere militaire mobiliteitsactieplannen en geeft een algemene richting aan de militaire mobiliteitsinzet van de EU. De verordening is bedoeld om wet- en regelgeving te harmoniseren en zal zich voornamelijk richten op het faciliteren van een zo snel mogelijke grensoverschrijdende verplaatsing. Dit betreft administratieve zaken zoals douaneformulieren en de digitalisering hiervan. De gerichte aanpassingen van bestaande wet- en regelgeving zal zich toespitsen op onder andere vervoer van gevaarlijke stoffen, maten en gewichten, en rij- en rusttijden voor militair vervoer.

Nederland kijkt uit naar het EU Militaire Mobiliteitspakket en onderschrijft het belang ervan. De Nederlandse inzet zal na publicatie van het pakket middels het BNC-traject worden vastgesteld en met uw Kamer worden gedeeld.

³ [Verslag van de bijeenkomsten plaats van de NAVO-ministers van Defensie \(DMM\), de Ukraine Defence Contact Group \(UDCG\) en de Raad Buitenlandse Zaken \(RBZ\) Defensie | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

EDA Steering Board

Er zal op 1 december 2025 ook een EDA Steering Board plaatsvinden. Op de agenda staat de versterking van EDA voor de defensiegereedheid van Europa in 2030 en de synthese van midden tot lange termijn *pillars of action*.

Versterking van EDA

Nederland hecht belang aan de rol van EDA en onderschrijft de ambities van EDA. Daarbij blijft het van belang dat EDA haar activiteiten prioriteert. Nederland benadrukt dat het belangrijk is dat EDA lidstaten ondersteunt in het uitvoeren van de PCA's.

Pillars of action

Nederland is positief over de prioritaire projectgebieden op capability development voor de midden en lange termijn die EDA heeft geanalyseerd en gedefinieerd, de niet-bindende *pillars of action*.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Ruben Brekelmans